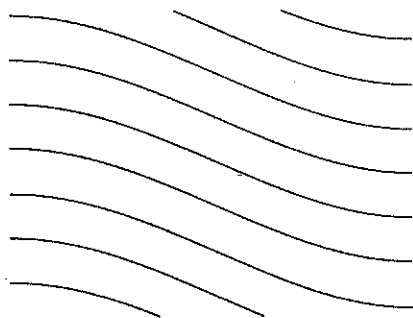

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

NOVIČKE

Avgust 1998/7-8

▲ DOMAČE NOVIČKE ● Letni program izobraževanja brezposelnih 1998/99 ● Prva predstavitev dosežkov študijskih krožkov, ki so delovali v šolskem letu 1997/98 ● Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih - primerjava ▲ UTRINKI IZ SVETA ● Kaj znajo Britanci? ● Mednarodna znanstvena srečanja na temo zgodovine izobraževanja odraslih ▲ KOTIČEK JE VAŠ ● Študijski krožek francoščine pri Euro šoli ▲ PONUJAMO VAM ● Učinkovita komunikacija z nevrolingvističnim programiranjem ▲ POSVETI, KONFERENCE ▲ OBVESTILA ● Teden vseživljenjskega učenja '98 ● ACS na Teletekstu ● Andragoško društvo Slovenije - okrogla miza ▲ NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Izdajatelj: Andragoški center Slovenije

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
 - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
 - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
 - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
 - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
 - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
 - novice v upravljanju in zakonodaji;
 - statistične podatke;
 - mnenja, stališča in predloge;
 - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
 - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
 - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
 - novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- V Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejemaajo Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.
Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in mag. Maja Korošak, urednica.
- Novičke tiska Tiskarna Štok.
- Postavitve in oblikovanje: Iztok Kham.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 061 1842 560, faks: 061 445 881, el. naslov: maja.korosak@acs-saec.si

ISSN 1408-6484. Naklada 2400 izvodov

Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 23/207-93 z dne 26. 7. 1993 spada bilten Novičke med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

Letni program izobraževanja brezposelnih 1998/99

V noveli Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ki bo ali je že sprejeta v teh dneh in pomeni spremembo dosedanjega Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti) je zapisano, da pristojni ministrstvi, za delo in za šolstvo, za šolsko leto pripravita program izobraževanja za brezposelne osebe, ki ga sprejme vlada Republike Slovenije.

Priprava letnega programa izobraževanja brezposelnih za šolsko leto 1998/99 je stekla že v pomladnem času, saj drugače ne bi mogli zagotoviti vključitve brezposelnih v izobraževanje že z novim šolskim letom.

Letni program izobraževanja brezposelnih 1998/99, ki sta ga v sodelovanju tudi z drugimi strokovnimi institucijami (Andragoški center Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije, Republiški zavod za zaposlovanje, Zavod za šolstvo, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje) pripravili obe ministrstvi, je vlada Republike Slovenije že sprejela.

Temeljna cilja izvajanja letnega programa izobraževanja brezposelnih sta:

- dvig izobrazbene ravni brezposelnih oseb in
- zmanjševanje strukturnega neskladja na trgu dela.

V šolskem letu 1998/99 bodo v program izobraževanja prednostno vključeni mladi brezposelni do 26 let, poleg njih pa tudi brezposelne osebe brez poklicne izobrazbe (ali le s končanim usposabljanjem za delo) ter brezposelne osebe z neustrezno srednjo poklicno oziroma srednjo strokovno izobrazbo glede na potrebe trga dela, ne glede na starost.

Na osnovi potreb, ocenjenih s strani zavodov za zaposlovanje po posameznih regijah (na osnovi različnih kazalcev), je pripravljen načrt o številu vključenih brezposelnih po posameznih vrstah izobraževalnih programov. Načrtovano je, da se v šolskem letu 1998/99 v izobraževanje vključi 5.000 brezposelnih oseb.

Pregled vrste izobraževalnih programov, število vključenih in izobraževalnih organizacij, ki bodo izvajale te programe, je razviden iz razpisa za vpis v letni program izobraževanja brezposelnih 1998/99, ki je bil objavljen 23. junija 1998 v časniku Delo. Vse informacije se dobijo v območnih enotah zavodov za zaposlovanje oziroma na uradih za delo pri svetovalcih zaposlitve.

Ob pripravah na izvedbo letnega programa izobraževanja brezposelnih 1998/99 je bila pripravljena tudi posebna zloženka za animacijo in informiranje brezposelnih o možnosti izobraževanja na podlagi Letnega programa izobraževanja brezposelnih.

Da bodo informacije čim bolj dosegle ciljno skupino, ki ji je ta možnost namenjena, smo se odločili, da za pomoč prosimo tudi vas, izobraževalce odraslih. Torej, če ste poleg Novičk prejeli še omenjeno zloženko, vas prosimo, da jo obesite na vidno mesto v vaši organizaciji, kjer svojim udeležencem (že vključenim in bodočim) posredujete tudi druge informacije. Za pomoč in sodelovanje se vam vnaprej zahvaljujemo.

mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

Prva predstavitev dosežkov študijskih krožkov, ki so delovali v šolskem letu 1997/98

V teh vročih dneh smo urejali in analizirali dokumentacijo letošnjih študijskih krožkov (obrazca ACSŠK2 in ACSŠK8) ter izdelke krožkarjev, kopije člankov iz tiskanih medijev, posnetke na video- in audiokasetah, glasila, vabila na prireditve, celo statute društev, v katera so prerasli nekateri krožki, v katerih so bili najprizadenejši.

Število študijskih krožkov se je v primerjavi z lanskim letom spet povečalo in tega smo zelo veseli. Vendar pa nas prav to usmerja predvsem h kakovosti posameznega študijskega krožka in doslednemu spoštovanju njegovih temeljnih izhodišč. Prav s kakovostjo svojega dela bomo namreč, laže kot z enkratnimi akcijami, študijske krožke uveljavili v slovenskem prostoru. Zato naj na tem mestu pohvalimo tiste (bili so v večini), ki so upoštevali rok oddaje gradiv in podrobno dokumentirali izdelke. Priporočamo odpravo nekaterih pomanjkljivosti. Šibka točka gradiv je bila opremljenost s podatki o času in kraju javne predstavitve. Zlasti opisi radijskih in televizijskih nastopov so vsebovali le ime radia, ne pa tudi programa, oddaje, ure in trajanja predvajanja. V prihodnje kaže biti bolj pozoren tudi na pravilno določitev izobraževalnih in akcijskih ciljev. Strokovna ekskurzija ali obisk knjižnice sta bolj vir znanja kot pa izobraževalni ali akcijski cilj. Številčni podatki o starostni, spolni in izobrazbeni strukturi udeležencev se posamično niso ujemale, udeležencev pa je bilo v nekaterih krožkih preveč. Naj omenimo tudi to, da se nekateri v medijskih objavah niti z besedo niso poistovetili s projektom "Študijski krožki" Andragoškega centra, to nas je neprijetno zbadlo. Da pa le ne bomo preveč kritični, naj z veseljem zaključimo, da ste nekateri pridobili dodatna sredstva in se s postopnim osamosvajanjem približali dolgoročnim ciljem projekta. Študijski krožki, kljub posameznim pomanjkljivostim v dokumentaciji, zaradi vaše volje in idej postajajo iskana oblika učenja, preživljanja

prostega časa in udejanjanja sposobnosti za kakovost bivanja, zato še naprej vabimo vodje, mentorje, udeležence ter vse, ki to še niste bili, k nadaljnjemu prispevanju na naši skupni poti v "učečo se družbo".

In zdaj nekaj številčnih podatkov. V šolskem letu 1997/98 ste prijaviili 146 študijskih krožkov. Za vse nismo prejeli dokumentacije o rezultatih dela. 28 krožkom manjkajo vsaj delna poročila o opravljenem delu. Imamo pa tudi 37 krožkov, ki izstopajo iz povprečja in smo jih izbrali za izplačilo drugega, nagradnega dela sredstev. Izstopajoče študijske krožke smo izbrali na podlagi popolne in pravilno izpolnjene dokumentacije po naslednjih kriterijih:

1. obseg realiziranih akcijskih ciljev, s podrobnim opisom,
2. doseganje izobraževalnih ciljev,
3. vsebina študijskega krožka,
4. število realiziranih ur.

Študijski krožki so sicer odprti vsem vsebinam, ki zanimajo udeležence, vendar smo želeli spodbuditi izvirne ideje, pripadnost domačemu okolju ter ekološko zavest, na drugi strani pa podpreti dejavnost krožkarjev s posebnimi potrebami.

V preglednici 1 so predstavljeni izbrani študijski krožki po abecednem redu krajev matičnih organizacij.

Preglednica 1: Študijski krožki, izstopajoči po dosežkih v šolskem letu 1997/98

KRAJ	ORGANIZACIJA	ŠTUDIJSKI KROŽEK
AJDOVŠČINA	ZPM	Sreča je biti roditelj
		Budanje nekoč in danes
		Skrijte skozi čas
ČRENŠOVCI	KD	Bogastvo kulturne dediščine poklanjamo mladim
		Lutkovni ŠK
ČRNOMELJ	ZIK	Ustvarimo gledališko predstavo
DORNBERK	OŠ	Šola za starše
G. RADGONA	Zgod. društvo	Gradovi in dvorci v občini Gornja Radgona
IZOLA	Matična knjižnica	Zgodbe
		Spoznavanje drugih kultur - pot do spoznavanja samega sebe
IL. BISTRICA	LU	Muzejski ŠK
KOPER	VITA	Beseda Slovenske Istre II
		Beseda Slovenske Istre III
		Slovenci v Istri
LJUBLJANA	ARX	Obrazi miru
	GLOTTA	Kultura bivanja
	ZARJA	Mediji

KRAJ	ORGANIZACIJA	ŠTUDIJSKI KROŽEK
LJUBLJANA	Srednja trgov. šola	Plečnik in kultura bivanja Študijsko risanje
	Zveza društev slepih in slabovidnih	Ustvarjalnost ne pozna meja Slepi na Kilimanjaro Ko bom sprostil dušo, bom našel pot do sočloveka
	ZSSS	Sindikata na delu
	MARIBOR	DOBA
	AZ LU	Priložnost za nov začetek
ORMOŽ	LU	Slovenski kmet podjetnik
PIRAN	MORNARČEK	Sožitje z naravno in kulturno dediščino
POSTOJNA	ATHENA, D.O.O.	Čar izdelkov iz gline
	LU	Naredimo naš kraj lepši
RADLJE OB DRAVI	CSD	Čitalnica
RUŠE	TIŽA	Radi bi slikali
SEŽANA	LU	Fotografski ŠK Žarek
SL. GRADEC	DPM	Cepljenje v senožetnih sadovnjakih Kako posnamem dobro fotografijo
		VELENJE
ŽALEC	CSD	Prigode zabukovških knapov

Med izbranimi po številu izstopajo krožki s Primorskega. Približno polovico izbranih študijskih krožkov so organizirale zasebne izobraževalne organizacije, vsebinsko pa v njih prevladujejo ohranjanje ljudske dediščine, kulturne in likovne aktivnosti, osebni razvoj, komunikacija in vzgoja. Preseneča, da so se te posamični vodje oziroma mentorji spopadli z družbeno aktualnim problemom brezposelnosti. Tri organizacije so nam še poseben zgled, saj svojo kakovost dokazujejo kar s po tremi študijskimi krožki. To so: Zveza prijateljev mladine iz Ajdovščine, Vita iz Kopra in Zveza slepih in slabovidnih iz Ljubljane. Želimo, da bi dosežki njihovega dela pritegnili pozornost javnosti in ostalih sodelujočih v projektu, navedenim pa okrepili voljo pri prizadevanju za kakovost dela v posameznem krožku. V septembrskih Novičkih bodo vsi izstopajoči krožki predstavljeni posamično in vabimo, da svojo predstavitev oblikujejo po svoji presoji.

Veseli bomo tudi, če nam posredujete izkušnje, morda težave, s katerimi ste se srečevali v tem šolskem letu in ki bi jih lahko skupno premostili. Morda bi ponovno pregledali in oživili temeljna izhodišča študijskih krožkov in na njihovi podlagi ocenili svoje dosedanje delo. Želimo vas tudi spodbuditi k povezovanju, na primer med krožki, ki se ukvarjajo s primerljivimi tematikami, pri čemer vam lahko pomagamo s podrobnim seznamom delujočih.

Naj vas v prosti čas pospremimo z zahvalo za opravljeno delo v preteklem šolskem letu in s povabilom, da svojo voljo, znanje in izkušnje vsaj v taki meri uresničite tudi v prihajajočem.

Nevenka Bogataj, ACS

Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih - primerjava

Do sedaj sem v treh zaporednih številkah Novičk predstavila nekaj podatkov o informiranju in svetovanju v izobraževanju odraslih v posameznih tipih izobraževalnih organizacij (ljudska univerza, zasebna izobraževalna organizacija in srednja šola, ki ima organizirano izobraževanje odraslih).¹ V tej številki pa bom nekatere podatke prikazala tudi primerjalno.²

Ker so se različni tipi izobraževalnih organizacij različno odzvali na naš vprašalnik o informiranju in svetovanju v izobraževanju odraslih (stanje in potrebe), primerjava ni najbolj zanesljiva in objektivna, odziv nekaterih izobraževalnih organizacij pa tudi ne omogoča posplošitev. Vendar sem ob primerjavi nekaterih podatkov ugotovila, da se določene tendence (skupne in različne), ki pa jih vseeno kaže upoštevati in predstaviti, tudi pokažejo.

Pred predstavitvijo primerjalnih podatkov naj ponovim, da se je na vprašalnik odzvalo 28 ljudskih univerz (v nadaljevanju LU) ali 67 odstotkov vseh, 57 zasebnih izobraževalnih organizacij ali 24 odstotkov vseh, katerim smo poslali vprašalnik (vemo pa, da so nekatere bolj, druge manj aktivne v posameznem izobraževalnem obdobju, saj jih ima veliko poleg izobraževalne dejavnosti, registrirano tudi svetovalno in razvojno dejavnost za različna področja dela, ki v določenih obdobjih tudi prevladujejo), ter 31 srednjih šol ali 40 odstotkov vseh srednjih šol, ki imajo organizirano izobraževanje odraslih. Ti podatki nazorno pokažejo, da je bil odziv različen ter da moramo tudi primerjalne podatke med navedenimi vrstami izobraževalnih organizacij analizirati in interpretirati z določenimi omejitvami.

1 Z informiranjem v izobraževanju odraslih opredeljujemo tiste dejavnosti, ki pomenijo le prenašanje določenih informacij, za katere menimo, da so pomembne za posameznikove odločitve za izobraževanje, oziroma v procesu njegovega izobraževanja. Za svetovanje pa štejemo dejavnosti, v katerih posamezniku poleg tega, da mu damo informacije, pomagamo te informacije tudi ovrednotiti. Vodimo ga pri odločanju, povezanem z izobraževanjem, mu pomagamo ob težavah pri izobraževanju ter svetujemo, kako in kaj po končanem izobraževanju, idr.

2 Na tem mestu bom le na kratko predstavila nekatere primerjalne podatke, več o tej temi bo objavljeno v drugih strokovnih revijah in poročilih o delu Andragoškega centra Slovenije.

V nadaljevanju bom prikazala primerjalne podatke o:

1. vrsti informiranja in svetovanja, ki jo posamezen tip izobraževalne organizacije ponuja odraslim,
2. načinu organiziranosti svetovanja v izobraževalni organizaciji, če bi imeli za to potrebne možnosti,
3. možnostih, ki bi jih potrebovali, če bi se v izobraževalni organizaciji morali (več) ukvarjati z informiranjem in svetovanjem v izobraževanju odraslih.

Kakšne so razlike v vrsti informiranja in svetovanja v posameznih tipih izobraževalnih organizacij, najbolj zgovorno pokažejo podatki v naslednji preglednici:

Preglednica 1: Vrste informiranja in svetovanja v ljudskih univerzah, zasebnih izobraževalnih organizacijah in srednjih šolah, ki imajo organizirano izobraževanje odraslih.

VRSTA INFORMIRANJA IN SVETOVANJA	LU N=28/67%		ZAS. IZOBR. ORG.N=57/24%		SREDNJE ŠOLE N=31/40%	
	f	f%	f	f%	f	f%
1. Svetovanje za poklicne odločitve (ko posameznik ne ve, kakšno delo želi opravljati)	17	61%	13	23%	10	32%
2. Svetovanje za ugotavljanje posameznikovih izobraževalnih interesov (ko se posameznik želi učiti, pa ne ve, kaj)	24	86%	21	37%	6	19%
3. Informiranje o možnostih za vpis v izobraževalne programe, ki jih izpeljujejo	26	93%	33	58%	28	90%
4. Svetovanje o možnostih za vpis v izobraževalne programe, ki jih izpeljujejo	25	89%	30	53%	27	87%
5. Seznanjanje z izobraževalno ponudbo v lokalnem okolju	19	68%	18	32%	9	29%
6. Svetovanje o možnostih za vpis v različne izobraževalne programe, ki jih ne izpeljujejo sami	19	68%	16	28%	8	25,80%
7. Svetovanje o primernih in učinkovitih metodah učenja	17	61%	25	44%	15	48%
8. Svetovanje ob težavah pri učenju	16	57%	21	37%	16	52%

3 f% so izračunani glede na število izpolnjenih vprašalnikov (LU= N=28=100 %).

9. Svetovanje o možnostih za pridobitev denarja za izobraževanje	16	57%	20	35%	12	39%
10. Svetovanje o možnostih za zaposlitev po končanem izobraževanju	11	39%	13	31%	12	39%
11. Svetovanje o možnostih za nadaljnje izobraževanje v lastni organizaciji	23	82%	26	62%	18	58%
12. Svetovanje o možnostih za nadaljnje izobraževanje v drugi organizaciji	17	61%	19	45%	14	45%
13. Svetovanje za reševanje osebnih težav udeležencev izobraževanja	13	46%	21	50%	5	16%
14 Drugo	1(4)	4%	7(5)	17%	-	-

Navajam nekatere ugotovitve in pri tem upoštevam omejitve primerjave predstavljenih podatkov:

- Veliko več informiranja in svetovanja za različna področja imajo ljudske univerze, na nekaterih področjih izstopajo tudi srednje šole.
- V ljudskih univerzah je izrazita velika pestrost vrst informiranja in svetovanja odraslim v izobraževanju, kar prav gotovo odraža specifično vlogo ljudskih univerz v sistemu izobraževanja odraslih.
- V vseh treh tipih izobraževalnih organizacij (v ljudskih univerzah in srednjih šolah najbolj) pa še posebej izstopata informiranje in svetovanje o možnostih za vpis v izobraževalne programe, ki jih izpeljujejo, ter svetovanje za nadaljevanje izobraževanja v lastni organizaciji.
- Pri vseh treh vrstah izobraževalnih organizacij se v kar precejšnjem deležu pojavlja tudi svetovanje o primernih in učinkovitih metodah učenja ter svetovanje ob težavah pri učenju.
- V ljudskih univerzah in zasebnih izobraževalnih organizacijah se pojavlja tudi precej svetovanja za reševanje osebnih težav udeležencev izobraževanja.

Vsi navedeni podatki nas navajajo k sklepu (upoštevajoč tudi komentarje izpolnjevalcev vprašalnikov na vprašanje, kaj nam želijo še sporočiti v zvezi s svetovanjem odraslim v izobraževanju), da je informiranje in svetovanje pomemben del dejavnosti vseh treh vrst izobraževalnih organizacij, da je kompleksna dejavnost, po navajanju mnogih anketirancev se obseg dela na tem področju povečuje, poleg tega pa ugotavljajo, da še vedno ni ustrezne systemske in finančne ureditve za razvoj te dejavnosti. Posebej so izpostavili tudi pomen ustrezne usposobljenosti za to delo (za

4 Razlaga pravilnikov o predpisani izobrazbi za opravljanje določenih del.

5 Zapisali so nekatere od že navedenih oblik informiranja in svetovanja ali nekatere nove oblike; npr. starševstvo in družina, marketing, svetovanje pred opravljanjem izpitov, svetovanje za aktivno iskanje zaposlitve idr.

zahtevno delo svetovanja odraslim v izobraževanju se je treba nenehno izpopolnjevati).⁶

Kako bi imeli organizirano informiranje in svetovanje odraslim v izobraževanju, se vidi iz naslednje preglednice.

Preglednica 2: Način organiziranosti svetovanja v izobraževalnih organizacijah, če bi imeli za to potrebne možnosti.

VRSTA INFORMIRANJA IN SVETOVANJA	LU N=28/67%		ZAS. IZOBR. ORG.N=57/24%		SREDNJE ŠOLE N=31/40%	
	f	f%	f	f%	f	f%
1. Imeli bi samostojnega svetovalca za vse potrebe	9	32%	19	33%	12	39%
2. Imeli bi enega ali več samostojnih svetovalcev za posamezna področja	8	29%	15	26%	5	16%
3. Svetovanje bi bila ena od nalog zaposlenih, posebnega svetovalca ne bi imeli	13	46%	25	44%	15	48%
4. Svetovanje bi občasno opravljal zunanji sodelavec	2	7%	10	17%	4	13%
5. Drugo	1(7)	4%	4(8)	7%	1(9)	3%
6. To ni naša naloga	-	-	1	2%	-	-
7. Brez odgovora	2	7%	4	7%	1	3%

Na osnovi podatkov v preglednici podajam ključne ugotovitve.

- Zelo redko so v izobraževalnih organizacijah menili, da bi svetovanje opravljal občasni zunanji sodelavec.
- Večina jih meni, da morali imeti organizirano informiranje in svetovanje v organizaciji in ga izvajati s svojimi zaposlenimi delavci.
- O tem, kako bi imeli organizirano informiranje in svetovanje v svoji organizaciji, pa so mnenja različna oziroma se skoraj enakomerno porazdelijo med tremi različnimi možnostmi, skoraj povsem enako v vseh treh različnih tipih izobraževalnih organizacij. Tako bi ena tretjina imela samostojnega svetovalca za vse potrebe, nepolna tretjina (pri srednjih šolah pa le 16 %) bi imela enega ali več samostojnih svetovalcev za posamezna področja, pri nepolni polovici v vseh tipih izobraževalnih organizacij pa bi svetovanje bilo ena od nalog zaposlenih, posebnega svetovalca ne bi imeli.

6 Zelo nazorno to izraža eno od mnenj anketirancev (enako mnogim drugim, ki so nam jih sporočili): "Svetovanje je zelo pomembna naloga, ki jo opravljamo. Na ta način dobiš informacije o potrebah ljudi, interesih in si zadovoljen, če ugotoviš, da si kandidata usmeril na pravo pot ter mu na takšen način pomagal. Veliko več se bi morali ukvarjati s tem ter se ljudem tako približati. Seveda pa bi bila dobrodošla tudi nova znanja s tega področja."

7 Svetovanje bi bila ena od nalog zunanjega sodelavca.

8 Potrebne je več časa za svetovalno delo ter več strokovnih delavcev.

9 Odvisno od obsega izobraževanja odraslih na šoli.

- Na podlagi teh podatkov zaključujem, da ni enotne rešitve za organiziranost informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih v različnih tipih izobraževalnih organizacij. Način organiziranosti je odvisen od različnih dejavnikov, kot so lahko tip izobraževalne organizacije, obseg dejavnosti, ki jo izvaja, pestrost izobraževalnih programov, razvitosti izobraževalne dejavnosti v okolju delovanja idr.

Na vprašanje, kakšne možnosti potrebujejo za razvoj in delovanje informiranja in svetovanja, so v izobraževalnih organizacijah izpostavili predvsem:

- denar za zaposlitev ustreznega osebja (79 % LU, 74 % srednjih šol in 67 % zasebnih izobraževalnih organizacij),
- ustrezne možnosti za izobraževanje osebja (82 % LU, 55 % srednjih šol in 54 % zasebnih izobraževalnih organizacij),
- svojo informacijsko bazo (57 % LU, 42 % srednjih šol in 42 % zasebnih izobraževalnih organizacij),
- prostor in potrebno opremo (61 % LU, 55 % srednjih šol in 40 % zasebnih izobraževalnih organizacij),
- ustrezne informacijske baze v lokalnem okolju (46 % LU, 32 % srednjih šol in 44 % zasebnih izobraževalnih organizacij).

Z manjšimi deleži pa so navajali tudi, da bi potrebovali ustrezne informacijske baze na državni ravni in razvito omrežje drugih svetovalnih ustanov v lokalnem okolju. Za obe možnosti so nekoliko višje deleže imele zasebne izobraževalne organizacije, iz česar lahko sklepamo, da bi le-te svojo informativno-svetovalno dejavnost naslonile tudi na druge, bodisi državne organizacije bodisi organizacije v svojem okolju.

Omejen prostor mi ne dopušča več nadaljnega razčlenjevanja teh primerjalnih podatkov. Podatke si boste bolj natančno pogledali tudi sami in jih tudi sami interpretirali. Če pa imate kakršnokoli dodatno vprašanje, drugačno mnenje, predlog, mi sporočite, z veseljem se bom o tem z vami tudi pogovorila.

mag. Tanja Vilič Klenovšek, ACS

UTRINKI IZ SVETA

Kaj znajo Britanci

Teden odraslih učencev je v Veliki Britaniji letos potekal že sedmič. Zgledno sodelovanje med prireditelji, predstavniki medijev (predvsem radijskih in televizijskih hiš) in sponzorji preseneča in navdušuje. Navdušuje pa tudi izvirnost, zabavnost in privlačnost dogodkov, ki se zvrstijo v okviru Tedna. Organizatorji Tedna trdijo, da je namen celotne prireditve predvsem to, da dogodki in prireditve, ki bi potekali ne glede na to, ali bi Teden obstajal ali ne, dobijo večji pomen in publiciteto. Vendar pa je precej prireditev takšnih, da ne bi potekale, če ne bi bile podprte s tem krovnim dogodkom.

Za začetek naj omenim prireditev, ki je lansko leto zaznamovala odprtje Tedna odraslih učencev. To je bil ples v vrsti (pri katerem vsi plesalci izvajajo enake gibe), s katerim so tečajniki in tudi začetniki želeli poudariti, da je učenje (plesa) dostopno vsakomur. Potekal je na več kot 50 mestih po vsej državi (na parkiriščih, plažah, v trgovskih centrih, trgih, v šolah in v rekreacijskih centrih) in poročila navajajo, da se ga je udeležilo okrog 5000 ljudi.

V nekem kolidžu na jugu Londona so začetek Tedna zaznamovali po svoje. Prireditve so imenovali "Vzlet za učenje" in na tisoče balonov, na katerih so bili pripeti pesmi, citati in izreki na temo učenja, so vzleteli v zrak. Dogodek je bil odlično medijsko podprt in vsakdo, ki je našel tak balon, je lahko pokical na lokalno radijsko postajo in prebral besedilo.

Pesniki so na sploh prišli na svoj račun. Na natečaj za pesmi na temo učenja je prispelo več kot 1800 prispevkov. Po končanem Tednu so najboljše objavili v antologiji, nekatere pa brali na lokalnih in regionalnih radijskih postajah. Za okus naj navedem nekaj verzov iz ene od pesmi. "Tako zelo si želim naučiti se novih veščin./ Da bi zrasla. Začutila nove spodbude./ Hrepenim po tem, da bi vedela, kaj ljudi premakne./ Kaj jih osrečuje in kaj jih muči./ Kaj se dogaja v njihovih glavah, / zakaj so nekateri razsvetljeni in drugi zaslepljeni."

Zanimivo je verjetno bilo tudi na enem od jezikovnih centrov, kjer so priredili igro vlog z naslovom "Japonski taksist, ki na poslovnem sestanku govori nemško". Ali pa v Derbyshireu, kjer je Nacionalni trust v okviru ekoloških dejavnosti priredil potapljanje v reki in "lov na minipošasti".

Ste že pomislili, da bi politiki točke pri volitvah namesto na nogometnem igrišču lahko nabirali tudi tako, da tudi sami postanejo odrasli učenci in se udeležijo kakšnega tečaja? V Liverpoolu se je dogajalo tudi to! Svetniki in parlamentarci ter znane osebnosti so dobili priložnost, da se v času Tedna naučijo tisto, kar so si od nekdaj želeli znati.

Pa vendar nogomet ni ostal ob strani, verjetno tudi na račun bližajočega se svetovnega prvenstva. V Freudovem muzeju so obiskovalci lahko poslušali predavanje "Nogomet in strast", v Birminghamu o "pisanju o nogometu", na Škotskem pa so se še posebno potrudili, da bi pozornost nogometnih navdušencev pritegnili k učenju. Teden odraslih učencev se je dva tedna pred začetkom oglaševal na vseh vstopnicah za nogometne tekme.

Posebnost Tedna je bil "vlak učenja", ki je vozil od Londona do Dovra. Na vsaki od postaj so se vrstili različni dogodki, potniki, ki so to želeli, so lahko dobili informacije o učenju, na vlaku pa so jim mentorji ponudili brezplačne tečaje iz tipkanja in transportne tehnologije. Podobno je bilo tudi vlaku v Kentu, ki je potnike popeljal na "učno potovanje", ali pa avtobusi, na katerih je potekala "poezija v gibanju".

V enem od londonskih parkov je bilo še posebno živahno. Skupine tečajnikov so prikazovale tisto, kar so se med letom naučili. Skupina upokoјencev je spet plesala v vrsti, kitaristi so priredili svoj prvi koncert, skupina ženskih plesalk pa je prikazala egipčanske trebušne ples in požela veliko navdušenje. Obiskovalci, ki so to želeli, so se lahko naučili umetnosti krašenja tort.

Namen teh posebnih dogodkov je bil predvsem ta, da bi se pozornost javnosti in medijev usmerila na pomen učenja in izobraževanja, da so se ljudje lahko prepričali, da je učenje lahko tudi zabavno in da se lahko učijo kadar koli in kjer koli: na ulici, na delovnem mestu, v trgovini, na pošti... Ljudje sodelujejo, se zabavajo, družijo in se mimogrede naučijo nekaj novega. Takšni dogodki od organizatorjev sicer zahtevajo veliko več prizadevanja, domišljije in naporov, vendar pa je učinek dosti večji: sodelujejo namreč tudi tisti, ki drugače nikoli ne bi prestopili praga kakšnega kolidža, šole in ne bi pomislili, da bi se vpisali v kakšen tečaj. To pa je tudi osnovni namen Tedna.

mag. Maja Korošak, ACS

Mednarodna znanstvena srečanja na temo zgodovine izobraževanja odraslih

Leta 1992 je *Stalna konferenca o zgodovini izobraževanja* (že vrsto let združuje vse tiste andragoge, ki se kontinuirano ukvarjajo s preteklostjo izobraževanja odraslih) organizacijo *V. mednarodne konference o zgodovini izobraževanja odraslih* zaupala Sloveniji. Priprave in izvedbo konference je uspešno izvedla Univerza v Mariboru oziroma Fakulteta za organizacijske vede v Kranju. Leta 1994 se je prav na tej konferenci pokazalo, da so problemi, ki tarejo srednjeevropske države v tranziciji, tako specifični, da jih je težko obravnavati na tako velikem znanstvenem srečanju

strokovnjakov z vsega sveta. Zato je bila na pobudo profesorja dr. Jurija Juga ustanovljena sekcija stalne mednarodne konference za zgodovino izobraževanja odraslih srednjeevropskih držav; sestajala naj bi se vsako leto. Inicijavo so prvi sprejeli sodelavci avstrijske zveze visokih ljudskih šol, zlasti njen generalni sekretar dr. W. Filla, in kolegi z inštituta za izobraževanje odraslih na univerzi v Gradcu, predvsem gospa dr. Elke Gruber. Tako se je začelo sodelovanje obeh univerz, ki se še naprej uspešno širi.

Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru je kot prva gostiteljica že leta 1995 pripravila *I. mednarodni simpozij o zgodovini srednjeevropskih držav*, ki se ga je udeležilo 20 priznanih strokovnjakov iz šestih držav. Referati tega znanstvenega srečanja so obravnavali obdobje razsvetljenstva in so izšli kot posebna edicija v Avstriji pod naslovom "Erwachsenenbildung in der Aufklärung" (Hrsg.) W. Filla, E. Gruber, J. Jug, Wien, 1996. Kmalu zatem pa je založba Moderna organizacija v Kranju objavila drugi zvezek zbirke Zgodovina izobraževanja odraslih, ki je obravnaval isto tematiko. Zbirko ureja prof. dr. Jurij Jug.

II. mednarodnega simpozija, ki je potekal v Avstriji na Zveznem inštitutu za izobraževanje odraslih in je obravnaval obdobje od leta 1848 do začetka prve svetovne vojne, se je ob Slovaški, Češki, Madžarski, Hrvaški, Sloveniji in Avstriji prvič udeležila tudi Nemčija. Referatov je bilo dvajset. Tudi o tem znanstvenem srečanju so avstrijski kolegi pripravili poseben zbornik z naslovom "Erwachsenenbildung von 1848 bis 1900", (ur.) W. Filla, E. Gruber, J. Jug, Wien, 1998. Če bo Ministrstvo za znanost in tehnologijo dalo na voljo potrebna sredstva, bomo tudi to knjigo lahko brali v slovenskem jeziku.

Lanskoletni, *III. Mednarodni simpozij*, ki je potekal v Rogaški Slatini, je obravnaval obdobje med obema svetovnima vojnama in je privabil 32 tujih in domačih udeležencev; prijavljenih je bilo 51. Prvič se je simpozija udeležil tudi nekdo iz Poljske. Število držav udeleženk se je tako povečalo na osem. Udeleženci so bili večinoma profesorji univerz z Jene, Dunaja, Gradca, Olomouca, Prage, Budimpešte, Debrecena, Opola ter Reke in Maribora. Na znanstvenem srečanju je prisostvovalo tudi manjše število raznih krovnih organizacij s področja izobraževanja odraslih omenjenih dežel. Znanstveno srečanje je finančno podprlo Ministrstvo za znanost in tehnologijo in s tem omogočilo prihod večjega števila uveljavljenih strokovnjakov. Prav tako je tudi Fakulteta za organizacijske vede materialno podprla srečanje tako, da je omogočila pripravo vsega tiskanega gradiva. To je omogočilo pripravo kakovostne razprave v kratkem in strogo omejenem času. Širši mednarodni programsko-organizacijski odbor desetih članov je pripravljala dela opravil pravočasno in odgovorno, levji delež pripravljanih aktivnosti in izvajalskega dela pa so nosili člani ožjega organizacijsko-pripravljalnega odbora: dr. Jana Bezenšek, docentka na Pedagoški fakulteti, dr. Jurij Jug, redni profesor na Fakulteti za organizacijske vede, in dr. Jože Lipnik, izredni profesor na Pedagoški fakulteti, vsi z Univerze v Mariboru. Slovesnega odprtja so se udeležili vodstvo Univerze v Mariboru in vodstvi občine Rogaška slatina in Šmarje pri Jelšah, ki sta v uvodnih govorih pozdravili udeležence

simpozija. Rektor univerze v Mariboru, profesor dr. Ludvik Toplak, je poudaril pomembnost znanstvenega srečanja za andragoško stroko, za humanistično usmeritev Univerze v Mariboru in vključevanje naših strokovnjakov, predvsem mlajših, v mednarodne znanstvene tokove. Izrekel je priznanje iniciatorju teh srečanj in organizatorjem srečanja: dr. Bezenškovi, dr. Jugu in dr. Lipniku. V imenu vseh udeležencev tretjega srečanja, pa tudi obeh prejšnjih, se je častnemu komiteju (rektor prof. dr. L. Toplak, dekana prof. dr. J. Florjančič in prof. dr. F. Rozman, župana mag. B. Kidrič in prof. L. Čakš ter direktor L. Prah) za prisrčen sprejem zahvalila dr. Marta Friedentaal-Haase, vodja inštituta za izobraževanje odraslih in redna profesorica na Friedrich-Schiller univerzi v Jeni. V svojem govoru ni pozabila poudariti prizadevnosti in uspešnosti pri organizaciji dosedanjih znanstvenih srečanjih in izrazila prepričanje v uspeh III. Mednarodnega simpozija o zgodovini izobraževanja odraslih v državah srednje Evrope. V sklepnem delu se je dr. Ilija Lavrnja, redni profesor na Pedagoški fakulteti Univerze na Reki, v imenu udeležencev zahvalil za gostoljubje in odlično organizacijo srečanja.

Referati bodo prav kmalu dostopni tudi širši javnosti, saj dr. W. Filla in dr. E. Gruber pripravljata nemško izdajo simpozijjskih gradiv, dr. J. Jug pa slovensko. Slovensko izdajo so podprli ministrstvo za znanost in tehnologijo, sklad rektorja Univerze v Mariboru dr. L. Toplaka, Fakulteta za organizacijske vede v Kranju in občina Rogaška Slatina. Zbornik bo predvidoma izšel do konca leta 1998.

IV. mednarodno znanstveno srečanje je potekalo na Madžarskem, v starodavnem univerzitetnem središču Debrecin, in sicer od 1. do 5. julija 1998. Število udeležencev je bilo največje doslej, saj je nastopilo 43 udeležencev iz 8 držav. To pot so se simpozija o zgodovini izobraževanja udeležili tudi predstavniki iz Romunije. Tema je bilo obdobje od konca druge svetovne vojne do 1989. Glavni organizator prof. dr. Mihayl Sari z univerze v Debrecinu je zahtevno nalogo opravil z veliko ljubezni in tradicionalno madžarsko gostoljubnostjo. Delo je potekalo v plenumu in v dveh skupinah v prostorih akademije znanosti v Debrecinu in prostorih mestne hiše v Hajduboszormenyju. Tudi družabni del je bil nadvse zanimiv, saj so udeležence simpozija popeljali v razne oddaljene kraje prelepe in rodovitne Madžarske. Tudi posamezne kulturne in zgodovinske znamenitosti so si udeleženci lahko ogledali. Prav gotovo pa bo vsem ostal v spominu izlet v znamenito vinsko klet v Tokayu, ki je kljub hladnemu vremenu dodobra ogrel vse prisotne. Udeleženci so poleg lepih spominov domov odnesli tudi dva zbornika v madžarskem jeziku, ki so ju pripravili madžarski kolegi. Prvi zbornik je povzel referate prvih treh simpozijev, drugi pa predstavlja prvi madžarski zbornik o izobraževanju odraslih, z večinoma zgodovinsko tematiko. Zadnji dan smo sklenili, da bo V., jubilejni, simpozij spet v Sloveniji, in sicer pod pokroviteljstvom rektorja Univerze v Mariboru, prof. dr. Ludvika Toplaka.

Dr. Jurij Jug, Fakulteta za organizacijske vede, Kranj

KOTIČEK JE VAŠ

Študijski krožek francoščine pri Euro šoli

Člani krožka so sodelovali brez zavor

Proti koncu letošnje zime smo na Euro šoli v Ljubljani, Zavodu za izobraževanje in svetovanje, začeli z delom v novem študijskem krožku v francoskem jeziku. To je naš že drugi študijski krožek, ki si je za cilj postavil izpopolnjevanje in utrjevanje znanja francoskega jezika ter hkrati spoznavanje dežele in njenega izročila.

Prvi krožek je obravnaval francoski šanson, tokrat pa so se udeleženci že na uvodnem srečanju odločili za spoznavanje Francije, njene preteklosti in življenja danes. Naš naslov je bil "Francija in njene pokrajine". Naslov je dovolj obsežen, da nam je ponujal različne pristope k učenju in delu, vrsto tem za resne pogovore, pa tudi za sprostitev. Skratka, za vsakega nekaj, po njegovih zmožnostih, sposobnostih in pripravljenosti za delo. Že na našem prvem sestanku smo sporazumno sklenili, da bomo govorili v francoščini, kot mentorica pa bom večje in ponavljajoče se napake popravljala, daljše sestavke pa bomo obravnavali ob predstavitvi referatov.

Letošnja skupina članov krožka je imela že na začetnih srečanjih izvirne zamisli in takojšnjo pripravljenost za delo. Hitro so razumeli, za kaj gre. Na začetku sem bila previdna, saj so me izkušnje v našem prvem krožku poučile, da moram biti strpna s člani krožka, in to predvsem s študenti. Ti so namreč morali že pri izražanju svojih mnenj in misli premagati strah. Pojasnili so: "Vse življenje smo v šoli le poslušali in se učili obnavljati naučeno snov. Kako naj sedaj na pravilen način nenadoma izražamo svoje poglede in stališča!"

Na srečo letošnja skupina, v kateri so bili študentje in predstavniki srednje generacije (predstavnik moškega spola smo imeli le dva), teh zavor ni imela. Prav kmalu, že na začetnih srečanjih, so člani prinesli prve referate – plod samostojnega iskanja, brskanja po revijah in knjigah ter lastnega oblikovanja. Zanimali so jih gradovi v Franciji in njihova preteklost, anekdote o kraljih, življenje v mestu in na podeželju, pokrajine, ki so tako zelo samosvoje, glasba, sodobna književnost, otroška literatura, uspešnice, pravljice, sodobni roman...

Na svoje veliko veselje sem odkrila svoje člane krožka na predstavah in koncertih, navzoči so bili povsod, kjer je "dišalo" po Franciji ali njenem izročilu.

V drugem delu naših srečanj smo svoje delovanje usmerili tudi navzven, na obisk smo povabili prevajalko književnih del in se z njo pogovarjali o vztrajnosti, naporih in lepotah prevajanja. Na enem naših zadnjih srečanj smo si šli ogledat Francoski

in lepotah prevajanja. Na enem naših zadnjih srečanj smo si šli ogledat Francoski inštitut, spoznali njegovo zgodovino ter se pomudili v diskoteki in v knjižnici. Bil je že junij in udeleženci - člani krožka - so imeli polno obveznosti: izpite, delo v službi, potovanja... Pa tudi dela v našem krožku se je nabralo za 31 ur. Sklenili smo, da se ponovno srečamo jeseni. Takrat bomo k sodelovanju povabili še več zunanjih sodelavcev, priredili predavanja in storili bomo vse, da izdamo zbornik.

Ob koncu naj razkrijem željo, ki me vodi od začetka dela v študijskih krožkih: da bi z delom v krožku ljudem, ki jih zanima francoski jezik, kultura in tradicija te dežele, ponudili vsaj nekaj znanja za samostojno pot k uživanju izročil te kulture.

Danes v poplavi anglo-ameriškega načina življenja težje najdemo pot do izročil kake druge, prav tako bogate kulture. In ona najbogatejših v svetu je prav gotovo francoska.

Kaja Petrè, Euro šola Ljubljana

Poudarek je bil na sproščenem pogovoru v francoščini

Začeli smo že z drugim študijskim krožkom v francoskem jeziku v prostorih Euro šole - šole za poučevanje tujih jezikov pod mentorstvom prof. Kaje Petre. Prvič smo se zbrali 4. marca 1998 in se družili do sredine junija, ko so nas povsem zaposlile delovne in študijske obveznosti. Skupaj smo prebili 31 ur, to je 15 srečanj. Krožka so se udeležile predvsem predstavnice ženskega spola različnih starosti in poklicev, vključila sta se le dva moška.

Namen krožka je bil predvsem osvežitev predhodnega znanja, seznanitev s kulturo Francije, vsakdanjim življenjem ter s preteklo in sedanjo podobo dežele. Poseben poudarek je bil na medsebojnem sproščenem pogovoru v francoskem jeziku in seveda izboljševanju le-tega (bodisi s sodelovanjem udeležencev bodisi mentorice). Že na začetku srečanj smo se odločili za osrednjo tematiko, ki nas je najbolj zanimala, in sicer: *Francija in njene pokrajine*. V okviru posameznih referatov nam je uspelo zajeti celotno področje Francije, oprli pa smo se predvsem na lastne izkušnje s potovanj po tej deželi.

Posamezniki so literaturo uporabljali po lastni izbiri. Veliko diskusij se je odprlo s področja francoske glasbene umetnosti. Ukvarjali smo se z literaturo Charlesa Perraulta, malce pokukali v moderni roman in se ustavili pri Marcelu Proustu. Ob tej priložnosti smo povabili prevajalko gospo Radojko Vrančič, ki je prevedla celoten opus (sedem knjig): *Iskanje izgubljenega časa*. Obisk smo si zamislili kot čajanko z lipovim čajem in magdalenicami v družinskem krogu.

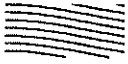
Da bi se še bolj približali francoski kulturi, smo si ogledali Francoski kulturni center in ga ravno še zadnji trenutek ulovili na sedanji lokaciji. V jeseni bo namreč začel delovati na novi lokaciji. Takrat pa bi se tudi mi radi spet srečali.

Irena Vodlan, Euro šola Ljubljana

PONUJAMO VAM

Vabilo na delavnico: **Učinkovita komunikacija z nevrolingvističnim programiranjem**

Predstavljajte si, kako bi se spremenilo vaše življenje, če bi znali biti vedno navdušeni, motivirani, vztrajni in samozavestni v neprijetnih situacijah, hkrati pa senzibilni za dogodke in ljudi okrog sebe ter odprti za vse čudeže življenja.

Kako bi bilo, če bi lahko ohranili, "konzervirali" čudovite trenutke življenja in znali vedno črpati moč iz njih, ko bi jo potrebovali, hkrati pa se odmakniti od neprijetnih izkušenj in se iz njih učiti za prihodnost?

Kako bi se počutili, če bi vedno imeli jasno predstavo o tem, kaj hočete, kako boste to dosegli in kakšen bo vaš vpliv na druge ljudi?

Temu se boste približali, če boste postali eden izmed mnogih udeležencev, ki so na Andragoškem centru končali izobraževanje za praktika nevrolingvističnega programiranja (NLP).

Že več let z veseljem ugotavljamo, da je med nami vedno več ozaveščenih posameznikov in okolij, ki niso zadovoljni s tem, da sprejemajo sodobna znanja, ampak hočejo biti nosilci učenja, ga aktivno doživljati in oblikovati sebe, takoj in tukaj. Da bi uspeli in preživeli, se moramo najprej učiti, po možnosti brez napora in hitro. V ospredje zanimanja se vrača človek. Vsi, ki delamo na tak ali drugačen način, pa ugotavljamo, da se mojstrovine dobre komunikacije lahko učimo iz izkušenj, le znova jih moramo ovrednotiti in posodobiti ter seveda vaditi v razmerah sodobnih zahtev.

Kaj je NLP?

NLP je umetnost in znanost o osebni odličnosti, ki temelji na preučevanju uspešne komunikacije in izjemnih uspehov, ki so jih dosegli ljudje na različnih področjih. Teh komunikacijskih spretnosti se lahko nauči vsakdo, ki si želi izboljšati učinkovitost v osebem ali poklicnem življenju. NLP je tisto, kar počnemo, kadar nam gre dobro in kadar se v medosebnih odnosih počutijo dobro tudi drugi. NLP je način razmišljanja o mišljenju.

NLP preučuje, kako način predelave naših misli vpliva na naše notranje izkustvo; kako naše notranje izkustvo vpliva na naše vedenje in kako naše vedenje vpliva na druge ljudi. Komunikacija je cikel ali zanka, ki povezuje vsaj dva človeka. Ko

komuniciramo z drugim človekom, zaznavamo njegov odziv in nanj odgovarjamo s svojimi mislimi ali čustvi. Vaše nadaljnje vedenje napajajo notranji odzivi na to, kar vidite ali slišite. Vaš sogovornik se enako odziva na vaše vedenje. Notranje predstave vsakega izmed nas so enkratne, zato sogovornikovo sporočilo velikokrat dojamemo drugače, kot ga je želel sporočiti. To je temeljni razlog, ki preprečuje boljše (spo)razumevanje med ljudmi, vendar NLP ponuja možnosti za zavestno premostitev razlik.

Poudarek je na besedi "zavestno". Pogoji, ki mora biti nujno izpolnjen za začetek procesa izboljševanja komunikacije, je zavestno spoznanje razlogov komunikacijskih kratkih stikov. Teh razlogov se večinoma ne zavedamo, zato jih tudi ne moremo odpraviti, kajti prvi korak za odpravo katere koli prepreke lahko storimo šele, ko se te prepreke zavemo. Največja napaka naše civilizacije je v prevalitvi krivde za razhajanje na sogovornika. Tako zaidemo v slepo ulico medsebojnih obtoževanj. Prava pot je edino prevzem odgovornosti za svoj del v zanki. Že tako ali tako vplivate na druge, edina izbira je v tem, da se zavedate učinkov, ki jih ustvarjate, ali pa ne.

NLP ponuja elegantno možnost za naš vpliv na sogovornika. Ta vpliv nam omogoči vzpostavitev obojestransko zadovoljujočega odnosa. Drugega torej ne prisilimo, da stori nekaj, kar ni dobro zanj, ampak njegov odziv spodbudimo s polnim spoštovanjem njegove osebnosti. NLP je sposobnost, da se učinkovito odzovete drugim in da razumete in spoštujete njihov model sveta.

Danes NLP uporabljajo menedžerji (za spodbujanje ustvarjalnosti, za oblikovanje identitete podjetij, za boljše odnose med zaposlenimi in odkrivanje potencialov posameznika), učitelji in izobraževalci odraslih (obvladovanje strahu pred šolo, učne težave, motivacija, oblikovanje boljših strategij učenja), zdravniki, svetovalci in terapevti (na psihološkem in socialnem področju).

Kaj lahko z NLP-jem pridobimo?

Z njim pridobimo nove strategije učenja, poučevanja, motiviranja oziroma spodbujanja, pozitivno spremenimo moteče vedenje, negativne izkušnje, omejujoča prepričanja, itd. Osnovno načelo NLP-ja je, da se ljudje učimo iz izkušenj, zato je cilj urjenja odkriti in doživeti nove izkušnje, resnične ali samo v predstavah - tako namreč poteka učenje v možganih.

V Andragoškem centru RS smo pripravili niz treningov v obliki tridnevničnih učnih delavnic (6 stopenj) in do sedaj se je v usposabljanje vključilo že več kot 280 udeležencev.

Vabimo vas, da se nam pridružite in se udeležite uvodnega dela seminarja, ki bo potekal na Andragoškem centru, Šmartinska 134 a, in sicer od 5. do 7. oktobra 1998, med 9. in 16. uro, zadnji dan do 15. ure. Program bo izvajala prof. Nada Mulej.

Vsebina seminarja:

- Kaj je NLP?
- Aksiomi NLP
- Kalibriranje
- Dober stik (spremljanje in vodenje)
- Zaznavni položaji "tukaj in zdaj", empatija, odmik
- Model informacijske predelave v možganih
- Zaznavanje in zaznavni sistemi
- Dobro oblikovani cilji in njihovo načrtovanje
- Svetovalni model NLP-ja

Program obsega 192 ur. Delavniško delo obsega 144 ur, 53 ur pa je namenjenih samostojnemu študiju temeljne literature s tega področja, individualnemu delu pri pripravi seminarских nalog, skupnim in individualnim konzultacijam ter mesečnim NLP srečanjem. Organizacijsko je zasnovan tako, da v roku enega leta udeleženci zaključijo z usposabljanjem. Pri določanju terminskega plana smo odvisni tudi od nemških trenerjev, o čemer udeležence pravočasno in sproti obveščamo. Termine za prve tri sklope, ki jih vodi prof. Nada Mulej, že imamo.

Kotizacija za tridnevno delavnico znaša 30.000 tolarjev in jo boste poravnali na podlagi računa. Med dosedanjimi udeleženci programa jih je kar nekaj, ki so si zaradi dobrih vsebin in metod dela pripravljene sami plačati izobraževanje.

Prosimo vas, da izpolnjeno prijavnico pošljete najkasneje do petka, 18. septembra 1998, na Andragoški center, lahko po faksu 061 445-881.

Program je uvrščen v Katalog stalnega strokovnega izobraževanja in spopolnjevanja pedagoških delavcev v RS in je ovrednoten z desetimi (10) točkami.

Zdenka Birman-Forjanič, ACS

POSVETI, KONFERENCE

ICAE

Šesto srečanje Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih

Ocho Rios, Jamajka, 16. do 20. maj 1999

V junijski številki Novičk smo napovedali šesto skupščino Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih (International Council for Adult Education - ICAE), ki bo vključevala tudi strokovni del. Sedaj so znani tudi konferenčna tema, kraj in datum srečanja. Naslov konferenčne teme je *Učenje odraslih - usposabljanje ljudi za prihodnje tisočletje* ali krajše *Učenje za naslednje tisočletje*. Strokovna razprava bo potekala od 18. do 20. maja 1999 v Ocho Rios na Jamajki.

Naslov tajništva ICAE je: 720 Bathurst Street, Ste. 500, Toronto, Ontario, Canada M5S 2R4; telefon 001 416 588 1211, faks 001 416 588 5725; el naslov: icae@web.net; spletna stran <http://www.web.net/icae>

Mednarodna delavnica

Raziskovanje življenjepisa v družbenih in izobraževalnih vedah

Bremen, 5. do 6. oktober 1998

Tisti, ki vas zanima raziskovanje življenjske poti (biographical research), se lahko na tovrstno mednarodno delavnico prijavite na naslovu: IBL Institut für Angewandte

Biographie und Lebensweltforschung, c/o Prof. Dr. Dr. P. Alheit/Dr. B. Dausien,
Universität Bremen, FB 12, Postfach 330 440, D - 28334 Bremen

OBVESTILA

Andragoški center Slovenije **Teden vseživljenjskega učenja '98 - srečanje izvajalcev**

Vabimo vse, ki želite letos spet oziroma prvič sodelovati v prireditvi Teden vseživljenjskega učenja, da se nam pridružite na srečanju izvajalcev. Srečanje izvajalcev bo v torek, 15. septembra 1998 ob 9. uri, v prostorih Andragoškega centra Slovenije. Torej ne 4. septembra, kot smo zapisali v junijskih Novičkah!

Na srečanju boste dobili zadnje informacije o poteku priprav v zvezi s Tednom vseživljenjskega učenja '98. Razdeljevali bomo plakate - ti bodo letos v dvojni velikosti: na desni polovici bo dovolj prostora, da boste lahko vpisovali (ali natisnili) informacije o vaših lastnih dogodkih oziroma prireditvah. Tistim, ki še ne veste, kako bi pritegnili pozornost javnosti in medijev na vašo prireditev, pa bo morda dobrodošlo poročilo o dogajanju v času Adult Learners' Week v Veliki Britaniji. Preberite si članek o tem v tokratnih Novičkah, udeležite se našega srečanja in morda nam bo skupaj uspelo najti primerno rešitev!

Andragoški center Slovenije **Teden vseživljenjskega učenja '98 - prijava dejavnosti**

Ponovno vas obveščamo, da je rok za prijavo dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja '98 7. september. Časa torej ni več veliko - zato pohitite! Vse potrebne informacije dobite pri mag. Zvonki Pangerc Pahernik, vodji projekta, na telefonski številki 1842 567.

Vaša pravočasna prijava nam bo omogočila, da bomo pripravljalne dejavnosti lahko ustrezno izvedli in da bo informacija o vaši prireditvi uvrščena v Koledar prireditev TVU '98.

Andragoški center Slovenije Nova stran na Teletekstu

Andragoški center Slovenije ima od 31. avgusta svojo stran na Teletekstu. Najdete nas na strani 309, tam pa tudi vse najnovejše informacije o Tednu vseživljenjskega učenja.

Andragoško društvo Slovenije Okrogla miza

Andragoško društvo Slovenije bo 22. septembra organiziralo okroglo mizo o priporočilih Unescove konference o izobraževanju odraslih, sprejetih v Hamburgu 1997. leta. Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Olgo Drogenik, telefon 061 1842 560.

Adult education and social responsibility : reconciling the irreconcilable? / Danny Wildemeersch, Matthias Finger, Theo Jansen (eds.). Frankfurt am Main (etc.) : Lang, 1998. 250 str. (Studies in pedagogy, andragogy, and gerontology ; Vol. 36)

Benedik, Irena: Analiza delovanja središč za samostojno učenje : središča z začetkom delovanja v šolskem letu 1995/96. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 1998. 91 str.

Lifelong learning and its impact on social and regional development : contribution to the First European Conference on Lifelong Learning, Bremen, 3-5 October 1996 : collected papers / edited by Peter Alheit and Eva Kammler. Bremen : Donat, 1998. 858 str.

Lifelong learning in Europe = Lebenslanges Lernen in Europa : options for the integration of living, learning and working = Optionen für die Integration von Leben, Lernen und Arbeiten / Andreas Walther, Barbara Stauber, eds. Tübingen : Neuling, 1998. 288 str. (Regionale und internationale Sozialforschung = Regional and international social research ; Bd. 1 = Vol. 1)

Mohorčič-Špolar, Vida A.: Ljudske in delavske univerze v obdobju od 1945. do 1990. leta : programi in učitelji v delavskih in ljudskih univerzah : letno poročilo o rezultatih raziskovalne naloge / nosilka Vida A. Mohorčič Špolar, raziskovalna sodelavka Branka Emeršič. Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 1998. 72 str.

Žmauc, Manica: Borza znanja : skupno letno poročilo - za leto 1997. Ljubljana : Borza znanja Ljubljana, 1998. 18 str., 19 str. pril.

Žmauc, Manica: Poročilo o dejavnosti ljubljanske Borze znanja v letu 1997. Ljubljana : (s.n.), 1998. 11 str., 11 str. pril.

Adult education in Israel : II-III / eds. Paul Kirmayer, Noy Pinnes. Jerusalem : Ministry of Education, Culture and Sport, Publication Department, 1997. 263 str.

Basic and structural data 1997/98. Bonn : Federal Ministry of Education, Science, Research and Technology, 1997. 225 str.

Baumgart, Erdmute: Volkshochschulen - auch für geistig behinderte Menschen : Erfahrungen mit Weiterbildung im Kurssystem. Luzern : Verlag der Schweizerischen Zentralstelle für Heilpädagogik, 1987. 91 str.

Challenges facing the Arab human rights movement / edited and introduced by Bahey el Din Hassan. Cairo : Cairo Institute for Human Rights Studies (CIHRS), 1997. 206 str. (Intellectual initiatives; 7)

Galbraith, Michael W.; Sisco, Burton R.; Guglielmino, Lucy M.: **Administering successful programs for adults : promoting excellence in adult, community, and continuing education.** Malabar : Krieger, 1997. 187 str. (Professional practices in adult education and human resource development series)

Grund- und Strukturdaten 1997/98. Bonn : Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1997. 481 str.

Learning for life : Canadian readings in adult education / Sue M. Scot, Bruce Spencer, Alan M. Thomas, eds. Toronto : Thompson Educational Publishing (TEP), 1998. 391 str.

'Life-long learning' : the National Action Programme of the Netherlands. Den Haag : Ministry of Education, Culture and Science, 1998. 23 str.

Merriam, Sharan B.; Brockett, Ralph G.: **The profession and practice of adult education : an introduction.** San Francisco : Jossey-Bass, 1997. 334 str. (Jossey-Bass higher and adult education series)

Rački, Tone: **Snemanje z videokamero : oblikovanje videoposnetkov (Videoposnetek).** Blejska Dobrava : Videofon, 1996. 1 videokaseta (VHS) (53 minut)

Stanovnik, Peter; Bevc, Milena: **Ocena tehnološke ravni industrijskih panog v Sloveniji : raziskovalni projekt : 2. faza. Kapital izobrazbe v slovenski industriji.** Ljubljana : Inštitut za ekonomska raziskovanja, 1998. 161 str.

World development indicators 1998. New York : The World Bank, 1998. 389 str.

Zahlenbarometer 1994/95 : ein bildungsstatistischer Überblick = Numerical barometer 1994/95: some educational statistics ... Bonn : Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1994. 36 str.

Zahlenbarometer 1995/96 : ein bildungs und forschungsstatistischer Überblick = Numerical barometer 1995/96: some educational statistics ... Bonn : Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1995. 47 str.

Zahlenbarometer 1995/96 : ein bildungs und forschungsstatistischer Überblick = Numerical barometer 1995/96: some educational statistics ... Bonn : Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1995. 47 str.

Zahlenbarometer 1997/98 : ein bildungs- und forschungsstatistischer Überblick = Numerical barometer 1997/98: some educational statistics ... Bonn : Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft, Forschung und Technologie, 1997. 76 str.

Developing European citizens / ed. by Ian Davies and Andreas Sobisch. Sheffield : Sheffield Hallam University Press, 1997. 331 str.

The emergence of learning societies : who participates in adult learning? / ed. by Paul Belanger and Sofia Valdivelso. Kidlington (etc.) ; Hamburg : Pergamon ; Unesco Institute for Education, 1997. 194 str.

Gass, R.: The goals, architecture and means of lifelong learning : European year of lifelong learning 1996 : background paper issued by the European Commission. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1996. 31 str.

Leonardo da Vinci : action programme for the implementation of a European Community vocational training policy 1995-99 / European Commission. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1996. 12 str.

Pelgrum, W.J.: New information technologies in the education systems of EC member states. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1994. 28 str.

Teaching and learning - towards the learning society : white paper on education and training. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1996. 101 str.

Wired together : the online classroom in K-12. Volume 1, Perspectives and instructional design / ed. by Zane L. Berge and Mauri P. Collins. Cresskill : Hampton Press, 1997. 266 str.

Wired together : the online classroom in K-12. Volume 2, Case studies / ed. by Zane L. Berge and Mauri P. Collins. Cresskill : Hampton Press, 1997. 219 str.

Wired together : the online classroom in K-12. Volume 3, Teacher education and professional development / ed. by Zane L. Berge and Mauri P. Collins. Cresskill : Hampton Press, 1997. 209 str.

Wired together : the online classroom in K-12. Volume 4, Writing, reading, and language acquisition / ed. by Zane L. Berge and Mauri P. Collins. Cresskill : Hampton Press, 1997. 258 str.

Youth for Europe : a programme for all young people / European Commission. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 1996. 12 str.

Apps, Jerold W.: Teaching from the heart. Malabar : Krieger, 1996. 127 str. (Professional practices in adult and human resource development)

Berns, Roberta M.: Child, family, school, community : socialization and support. Fort Worth : Harcourt Brace College Publishers, 1997. 629 str.

Bridges Altman, Rebecca; Altman, Rick: Pagemaker 6 za Windows 95 v uporabi. Izola : Desk, 1997. 762 str. Priloga: CD

Jelenc, Zoran: Vloga in razvoj Andragoškega društva Slovenije v obdobju 1968-1991. Ljubljana: Andragoški center Slovenije, 1997. 65 str. (Raziskovalni projekt Zgodovina izobraževanja odraslih v Sloveniji 1945-1990 / nosilec Jurij Jug. Raziskovalna naloga Razvoj konceptualizacije in sistemskega urejanja izobraževanja odraslih v obdobju 1968-1991 / nosilec Zoran Jelenc)

